

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)  
της 10ης Νοεμβρίου 2005 \*

Στην υπόθεση C-29/04,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ λόγω παραβάσεως, η οποία ασκήθηκε στις 28 Ιανουαρίου 2004,

**Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενη από τον K. Wiedner,  
με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

**Δημοκρατίας της Αυστρίας**, εκπροσωπούμενης από τον M. Fruhmann,

καθής,

\* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, K. Schiemann (εισηγητή), J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts και M. Ilešič, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed

γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 21ης Απριλίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

### Απόφαση

- 1 Με την προσφυγή της, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι επειδή η σύμβαση με αντικείμενο τη διάθεση των απορριμμάτων του Δήμου του Mödling συνήφθη χωρίς να τηρηθούν οι κανόνες διαδικασίας και δημοσιότητας που προβλέπονται από τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 8, και των άρθρων 11, παράγραφος 1, και 15, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών συνάψεως δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών (ΕΕ 1992, L 209, σ. 1), η Δημοκρατία της Αυστρίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω οδηγία.

## Το νομικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 1 της οδηγίας 92/50 ορίζει τα εξής:

«α) οι δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών: είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας συναπτόμενες εγγράφως μεταξύ ενός παρέχοντος υπηρεσίες και μιας αναθέτουσας αρχής, [...]

[...]

β) ως αναθέτουσες αρχές: θεωρούνται το κράτος, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοικήσεως, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου, οι ενώσεις που αποτελούνται από έναν ή περισσότερους από τους παραπάνω οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως ή δημοσίου δικαίου.

[...]

γ) ο παρέχων υπηρεσίες: είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, περιλαμβανομένου και του δημοσίου οργανισμού που προσφέρει υπηρεσίες. [...]

δ) ανοικτές διαδικασίες: είναι οι εθνικές διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων μπορούν να υποβάλουν προσφορά όσοι παρέχοντες υπηρεσίες ενδιαφέρονται.

ε) *κλειστές διαδικασίες*: είναι οι εθνικές διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων μπορούν να υποβάλουν προσφορά μόνο όσοι παρέχοντες υπηρεσίες έχουν προσκληθεί από την αναθέτουσα αρχή.

στ) *διαδικασίες με διαπραγμάτευση*: είναι οι εθνικές διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε διαβουλεύσεις με τους παρέχοντες υπηρεσίες της επιλογής της και διαπραγματεύεται τους όρους της σύμβασης με έναν ή περισσότερους από αυτούς.

[...]

3 Το άρθρο 8 της οδηγίας αυτής ορίζει ότι:

«Οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα I Α συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις των τίτλων III έως IV.»

4 Το άρθρο 11, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας προβλέπει ότι:

«Για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, οι αναθέτουσες αρχές εφαρμόζουν τις διαδικασίες που προσδιορίζονται στο άρθρο 1 στοιχεία δ', ε', στ', προσαρμοσμένες για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.»

5 Σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/50:

«Οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να συνάψουν μια δημόσια σύμβαση υπηρεσιών με διαδικασία ανοικτή, κλειστή ή, υπό τους όρους που θέτει το άρθρο 11, με διαπραγμάτευση, γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή μέσω προκηρύξεως.»

### **Τα πραγματικά περιστατικά και η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία**

- 6 Στις 21 Μαΐου 1999, κατά τη συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου, ο Δήμος του Mödling αποφάσισε να ιδρύσει νομικώς ανεξάρτητο οργανισμό προκειμένου να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον νόμο του ομόσπονδου κράτους της Κάτω Αυστρίας περί διαχειρίσεως των απορριμμάτων (Niederösterreichisches Abfallwirtschaftsgesetz) του 1992 (LGBl. 8240) και με σκοπό, ιδίως, την παροχή υπηρεσιών στον χώρο της οικολογικής διαχειρίσεως των απορριμμάτων και τη διενέργεια των σχετικών εμπορικών πράξεων, ειδικότερα στον τομέα της διαθέσεως των απορριμμάτων.
- 7 Ως εκ τούτου, στις 16 Ιουνίου 1999, καταρτίστηκε η ιδρυτική πράξη της εταιρίας Stadtgemeinde Mödling AbfallwirtschaftsgmbH (στο εξής: εταιρία Abfall), της οποίας το εταιρικό κεφάλαιο κατείχε καθ' ολοκληρίαν ο Δήμος του Mödling. Στις 25 Ιουνίου 1999, το δημοτικό συμβούλιο του Mödling αποφάσισε να αναθέσει αποκλειστικά στην εταιρία Abfall τη διαχείριση των απορριμμάτων στη δημοτική περιφέρεια.
- 8 Στις 15 Σεπτεμβρίου 1999, με σύμβαση αορίστου χρόνου που τέθηκε σε ισχύ αναδρομικώς από 1ης Ιουλίου 1999, ο Δήμος του Mödling ανέθεσε κατ' αποκλειστικότητα στην εταιρία Abfall τη συλλογή και επεξεργασία των απορριμ-

μάτων του. Η σύμβαση αυτή προέβλεπε το ύψος της αμοιβής, ήτοι καθορισμένο ποσό ανά κάδο απορριμμάτων ή ανά φορτίο, την οποία θα έπρεπε να καταβάλλει ο Δήμος του Mödling στην εταιρία Abfall.

- 9 Κατά τη συνεδρίαση της 1ης Οκτωβρίου 1999, το δημοτικό συμβούλιο του Mödling αποφάσισε να μεταβιβάσει το 49 % των μεριδίων της εταιρίας Abfall στην εταιρία Saubermacher Dienstleistungs-Aktiengesellschaft (στο εξής: εταιρία Saubermacher). Σύμφωνα με τα πρακτικά της συνεδρίασεως αυτής, συνεπεία της απόφασεως που ελήφθη στις 25 Ιουνίου 1999, πραγματοποιήθηκαν πολυάριθμες συναντήσεις με τους εκπροσώπους των εταιριών που ενδιαφέρονταν να συνάψουν εταιρική σχέση συνεργασίας στον χώρο δραστηριότητας της εταιρίας Abfall, και ιδίως με την εταιρία Saubermacher.
- 10 Στις 6 Οκτωβρίου 1999, τροποποιήθηκε η ιδρυτική πράξη της εταιρίας Abfall προκειμένου να καταστεί δυνατή η λήψη, από τη γενική συνέλευση, των περισσότερων αποφάσεων με απλή πλειοψηφία και να καθορισθεί η απαρτία της γενικής συνελεύσεως στο 51 % του εταιρικού κεφαλαίου. Αποφασίσθηκε επίσης ότι η εκπροσώπηση της εταιρίας, τόσο στις εσωτερικές όσο και στις εξωτερικές της σχέσεις, θα ασκείται από δύο διαχειριστές που θα διορίζονται ο καθένας από ένα από των εταιρών και που θα έχουν από κοινού εξουσιοδότηση προς υπογραφή.
- 11 Η ανωτέρω αναφερθείσα μεταβίβαση μεριδίων υλοποιήθηκε στις 13 Οκτωβρίου 1999. Εντούτοις, η εταιρία Abfall δεν κατέστη λειτουργική πριν από την 1η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, ημερομηνία δηλαδή κατά την οποία η εταιρία Saubermacher είχε ήδη αποκτήσει ποσοστό των μεριδίων της πρώτης.
- 12 Από την 1η Δεκεμβρίου 1999 μέχρι τις 31 Μαρτίου 2000, η εταιρία Abfall άσκησε τις δραστηριότητές της αποκλειστικά για λογαριασμό του Δήμου του Mödling. Στη συνέχεια όμως, αφότου τέθηκε σε λειτουργία το κέντρο μεταφοράς, παρείχε υπηρεσίες και προς τρίτους, κυρίως σε άλλους δήμους της περιφέρειας.

- 13 Μετά την αποστολή εγγράφου οχλήσεως στη Δημοκρατία της Αυστρίας, καλώντας την να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, η Επιτροπή απέστειλε, στις 2 Απριλίου 2003, αιτιολογημένη γνώμη με την οποία διαπίστωνε παράβαση των διατάξεων της οδηγίας 92/50, λόγω του ότι ο Δήμος του Mödling δεν είχε προβεί σε πρόσκληση προς υποβολή προσφορών ενόψει της αναθέσεως της εν λόγω συμβάσεως περί διαθέσεως απορριμμάτων, μολονότι η σύμβαση αυτή πρέπει να θεωρηθεί ως δημόσια σύμβαση υπηρεσιών κατά την έννοια της ως άνω οδηγίας.
- 14 Σε απάντηση της ανωτέρω αιτιολογημένης γνώμης, η Δημοκρατία της Αυστρίας ισχυρίσθηκε ότι η σύναψη της εν λόγω συμβάσεως με την εταιρία Abfall δεν ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων, για τον λόγο ότι επρόκειτο για εσωτερική πράξη μεταξύ του Δήμου του Mödling και της εταιρίας Abfall.
- 15 Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν ικανοποιήθηκε από την απάντηση αυτή, αποφάσισε να ασκήσει την παρούσα προσφυγή.

## Επί της προσφυγής

### *Επιχειρήματα των διαδίκων*

- 16 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, καθώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της οδηγίας 92/50, οι κανόνες διαδικασίας του άρθρου 11, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας και οι κανόνες δημοσιότητας του άρθρου 15, παράγραφος 2, αυτής είναι καθ' όλα εφαρμοστέοι.
- 17 Σύμφωνα με την Επιτροπή, και αντιθέτως με τους ισχυρισμούς που προέβαλε η Αυστριακή Κυβέρνηση στο πλαίσιο της προς της ασκήσεως προσφυγής διαδικασίας,

κανένα στοιχείο δεν αποδεικνύει την ύπαρξη εσωτερικής σχέσεως μεταξύ του Δήμου του Mödling και της εταιρίας Abfall. Συναφώς, η Επιτροπή παραπέμπει στην απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 1999, C-107/98, Teckal (Συλλογή 1999, σ. I-8121, σκέψη 50), με την οποία το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η πρόσκληση για την υποβολή προσφορών δεν είναι υποχρεωτική μόνο στην περίπτωση κατά την οποία η αναθέτουσα αρχή ασκεί επί του εν λόγω διακεκριμένου από τυπικής απόψεως οργανισμού έλεγχο ανάλογο προς εκείνον που ασκεί επί των δικών της υπηρεσιών και ο οργανισμός αυτός πραγματοποιεί το ουσιώδες της δραστηριότητάς του με την ή τις αρχές που τον ελέγχουν.

- 18 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, ακόμη και αν η προπαρατεθείσα απόφαση αφορούσε το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, για τον συντονισμό των διαδικασιών συνάψεως συμβάσεων δημοσίων προμηθειών (ΕΕ 1993, L 199, σ. 1), η άποψη του Δικαστηρίου μπορεί να τύχει εφαρμογής σε όλες τις κοινοτικές οδηγίες περί δημοσίων συμβάσεων. Η Επιτροπή επικαλείται την προπαρατεθείσα απόφαση Teckal προς στήριξη της επιχειρηματολογίας της ότι οι οδηγίες περί δημοσίων συμβάσεων δεν εφαρμόζονται μόνο στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή ασκεί απεριόριστο έλεγχο επί του αναδόχου. Εφόσον μια ιδιωτική επιχείρηση κατέχει μερίδια της αναδόχου εταιρίας, τεκμαίρεται, κατά την Επιτροπή, ότι η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να ασκεί στην εταιρία αυτή «έλεγχο ανάλογο προς εκείνον που ασκεί επί των δικών της υπηρεσιών» κατά την έννοια της προπαρατεθείσας αποφάσεως. Κατά μειοψηφία συμμετοχή ιδιωτικής εταιρίας αρκεί συνεπώς για να αποκλεισθεί η ύπαρξη εσωτερικής σχέσεως.
- 19 Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στην προκειμένη περίπτωση η κατά μειοψηφία συμμετοχή της εταιρίας Saubermacher συνεπάγεται την υπέρ αυτής ύπαρξη δικαιωμάτων αρνησικυρίας και εξουσίας διορισμού του ενός εκ των δύο εχόντων τα αυτά δικαιώματα διαχειριστών, γεγονός που αποκλείει δυνατότητα του Δήμου του Mödling να ασκεί επί της εταιρίας Abfall έλεγχο ανάλογο προς εκείνον που ασκεί επί των δικών του υπηρεσιών.
- 20 Αμυνόμενη, η Αυστριακή Κυβέρνηση αμφισβητεί, πρώτον, το παραδεικτό της προσφυγής της Επιτροπής.



- 21 Ισχυρίζεται ότι η ίδρυση της εταιρίας Abfall, η σύναψη της συμβάσεως με αντικείμενο τη διάθεση των απορριμμάτων και η μεταβίβαση των μεριδίων αποτελούν τρεις διακριτές πράξεις οι οποίες δεν πρέπει να εξετασθούν από πλευράς των διατάξεων της οδηγίας 92/50, αλλά λαμβανομένων υπόψη άμεσα των διατάξεων της Συνθήκης ΕΚ. Παράβαση της εν λόγω οδηγίας δεν θα ήταν δυνατή παρά μόνο στην περίπτωση που οι ανωτέρω πράξεις είχαν αποφασισθεί προς καταστράτηγηση της εφαρμογής της οδηγίας 92/50 ή στην περίπτωση που η μεταβίβαση των εν λόγω μεριδίων θα μπορούσε να καταστεί αντικείμενο πράξης ή διαδικασίας εμπίπτουσας στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων.
- 22 Κατά την εκδίκαση της προσφυγής λόγω παραβάσεως όμως, η Επιτροπή δεν διατύπωσε ουδεμία παρατήρηση επί των περιπτώσεων αυτών. Δεν οριοθέτησε το αντικείμενο της δίκης, ούτε στο πλαίσιο της προ της ασκήσεως προσφυγής διαδικασίας ούτε με την προσφυγή, και ακόμη δεν απέδειξε ότι η επίδικη σύμβαση συνήφθη κατά παράβαση της οδηγίας 92/50 ούτε και εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι η ύπαρξη εσωτερικής πράξεως είναι ουσιώδης στην προκειμένη περίπτωση.
- 23 Δεύτερον και επί της ουσίας, η Αυστριακή Κυβέρνηση προσάπτει στην Επιτροπή ότι αγνόησε το γεγονός ότι, κατά τη σύναψη της συμβάσεως περί διαθέσεως των απορριμμάτων με την εταιρία Abfall, ο Δήμος του Mödling κατείχε τα εταιρικά μερίδια της εταιρίας αυτής σε ποσοστό 100 %. Συνεπώς, λόγω του εσωτερικού χαρακτήρα της πράξεως της μεταβιβάσεως δεν απαιτείτο πρόσκληση προς υποβολή προσφορών.
- 24 Επιπροσθέτως, η εν λόγω κυβέρνηση εκτιμά ότι η έννοια του «ελέγχου ανάλογου προς εκείνον που ασκεί επί των δικών του υπηρεσιών» κατά την προπαρατεθείσα απόφαση Teckal δεν προϋποθέτει πανομοιότυπο αλλά παρεμφερή έλεγχο. Ο Δήμος του Mödling, ακόμη και μετά τη μεταβίβαση του 49 % των μεριδίων της εταιρίας Abfall, διατήρησε τέτοιες μορφής έλεγχο.

*Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

## Επί του παραδεκτού

- 25 Κατά πάγια νομολογία, ο σκοπός της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας έγκειται στο να παρασχεθεί στο οικείο κράτος μέλος η δυνατότητα, αφενός, να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο και, αφετέρου, να προβάλλει λυσιτελώς τους αμυντικούς του ισχυρισμούς κατά των αιτιάσεων που διατυπώνει η Επιτροπή [βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 10ης Μαΐου 2001, C-152/98, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών (Συλλογή 2001, σ. I-3463, σκέψη 23), και της 15ης Ιανουαρίου 2002, C-439/99, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 2002, σ. I-305, σκέψη 10)].
- 26 Συνεπώς, πρώτον, το αντικείμενο της προσφυγής που ασκείται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 226 ΕΚ οριοθετείται από την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία, την οποία προβλέπει η διάταξη αυτή, και, επομένως, η προσφυγή πρέπει να στηρίζεται στους ίδιους με την αιτιολογημένη γνώμη λόγους και ισχυρισμούς. Αν μια αιτίαση δεν διατυπώθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη, δεν μπορεί να προβληθεί παραδεκτώς κατά το στάδιο της ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασίας (βλ., μεταξύ άλλων, την προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 11).
- 27 Δεύτερον, η αιτιολογημένη γνώμη πρέπει να περιλαμβάνει συνοπτική και λεπτομερή παράθεση των λόγων που έπεισαν την Επιτροπή ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος παρέβη μια από τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ [βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 1997, C-207/96, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 1997, σ. I-6869, σκέψη 18) και προπαρατεθείσα απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2002, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12].
- 28 Στην προκειμένη περίπτωση, στο σημείο 16 της αιτιολογημένης γνώμης της, καθώς και στο σημείο 13 του εγγράφου της οχλήσεως, η Επιτροπή προέβαλε τον ισχυρισμό

ότι η χρονική σειρά των γεγονότων, από την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του Mödling να αναθέσει αποκλειστικά στην εταιρία Abfall τη διαχείριση των απορριμμάτων του δήμου αυτού μέχρι τη μεταβίβαση του 49 % των μεριδίων της εν λόγω εταιρίας στην εταιρία Saubermacher, αποδεικνύει ότι η χρονική περίοδος κατά την οποία ο Δήμος του Mödling κατείχε το 100 % των μεριδίων της εταιρίας Abfall δεν αποτελούσε στην πραγματικότητα παρά ένα ενδιάμεσο στάδιο που θα κατέληγε στη συμμετοχή μιας ιδιωτικής επιχειρήσεως στην εταιρία αυτή. Η Επιτροπή, επομένως, ρητώς επισήμανε κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία ότι αντέκρουε τη θέση του Δήμου του Mödling που στηριζόταν στην ύπαρξη τριών διακριτών πράξεων.

- 29 Η Επιτροπή παρέθεσε επομένως κατά τρόπο συνεπή και λεπτομερή, και εφόσον κατά τη γνώμη της οι διατάξεις της οδηγίας 92/50 ήταν εφαρμοστέες, τους λόγους για τους οποίους η σύναψη της συμβάσεως που ανέθεσε αποκλειστικά στην εταιρία Abfall τη συλλογή και επεξεργασία των απορριμμάτων του Δήμου του Mödling δεν ήταν δυνατό να θεωρηθεί ως πράξη εσωτερικού χαρακτήρα και, συνεπώς, θα έπρεπε να αποτελέσει το αντικείμενο διαδικασίας προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών.
- 30 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το αντικείμενο της προσφυγής είχε οριοθετηθεί με τρόπο σαφή και ότι η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Αυστριακή Κυβέρνηση πρέπει να απορριφθεί.

#### Επί της ουσίας

- 31 Στο πλαίσιο της προκειμένης προσφυγής, η Επιτροπή προσάπτει στις αυστριακές αρχές, κατ' ουσίαν, ότι επέτρεψαν την ανάθεση, από έναν οργανισμό τοπικής αυτοδιοικήσεως, δημοσίας συμβάσεως υπηρεσιών σε εταιρία με αυτοτελή νομική προσωπικότητα η οποία σε ποσοστό 49 % ανήκει σε ιδιωτική επιχείρηση, χωρίς να τεθεί σε εφαρμογή η διαδικασία της δημοσίας προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών που προβλέπει η οδηγία 92/50.

- 32 Επιβάλλεται, προκαταρκτικώς, η διαπίστωση ότι συνέτρεχαν στην προκειμένη περίπτωση οι προϋποθέσεις εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας. Συγκεκριμένα, ο Δήμος του Mödling, ως αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης, θεωρείται «αναθέτουσα αρχή» κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο β', της οδηγίας 92/50, η οποία σύναψε σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας με την εταιρία Abfall, η οποία είναι «παρέχουσα υπηρεσίες», κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο γ', της αυτής οδηγίας. Η συλλογή και επεξεργασία των απορριμμάτων αποτελούν υπηρεσίες κατά την έννοια του άρθρου 8 και του παραρτήματος I Α της ως άνω οδηγίας. Εξάλλου, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις της Επιτροπής, οι οποίες δεν αμφισβητούνται από την Αυστριακή Κυβέρνηση, η αξία της επίδικης συμβάσεως υπερέβαινε την ελάχιστη αξία συμβάσεως που καθορίζεται με το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/50, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 1997 (ΕΕ 1997, L 328, σ. 1).
- 33 Συνεπώς, η σύναψη της συμβάσεως με αντικείμενο τις εν λόγω υπηρεσίες προϋπέθετε, σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 92/50, την τήρηση των κανόνων που προβλέπουν οι τίτλοι III έως VI της οδηγίας αυτής, ιδίως δε τα άρθρα της 11 και 15, παράγραφος 2. Σύμφωνα με αυτήν την τελευταία διάταξη, εναπόκειται στην οικεία αναθέτουσα αρχή να δημοσιεύσει προκήρυξη διαγωνισμού.
- 34 Εντούτοις, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η πρόσκληση για την υποβολή προσφορών δεν είναι υποχρεωτική, ακόμη και αν ο αντισυμβαλλόμενος διαθέτει αυτοτελή νομική προσωπικότητα σε σχέση με την αναθέτουσα αρχή, στην περίπτωση κατά την οποία η αναθέτουσα αρχή ασκεί επί του εν λόγω διακεκριμένου από τυπικής απόψεως οργανισμού έλεγχο ανάλογο προς εκείνον που ασκεί επί των δικών της υπηρεσιών και ο οργανισμός αυτός πραγματοποιεί το ουσιώδες της δραστηριότητάς του με την ή τις αρχές που τον ελέγχουν [προπαρατεθείσα απόφαση Teckal, σκέψη 50, και απόφαση της 11ης Ιανουαρίου 2005, C-26/03, Stadt Halle και RPL Lochau (Συλλογή 2005, σ. I-1, σκέψη 49)].
- 35 Η Αυστριακή Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι κάτι τέτοιο ίσχυε στην προκειμένη περίπτωση και επομένως δεν υφίστατο υποχρέωση εφαρμογής των διαδικασιών συνάψεως δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών που προβλέπει η οδηγία 92/50.

- 36 Πρώτον, η εν λόγω κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η σύναψη με την εταιρία Abfall της συμβάσεως για τη διάθεση των απορριμμάτων, η οποία έγινε ενώ ο Δήμος του Mödling κατείχε καθ' ολοκληρία τα μερίδια της εταιρίας αυτής, δεν αποσκοπούσε στην ίδρυση σχέσεως μεταξύ αυτοτελών νομικών προσώπων, δεδομένου ότι η εν λόγω αρχή τοπικής αυτοδιοικήσεως μπορούσε να ασκεί στην εταιρία Abfall έλεγχο ανάλογο προς εκείνον που ασκεί στις υπηρεσίες της. Κατά συνέπεια, η σύμβαση αυτή δεν ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/50, ο δε Δήμος του Mödling ουδεμία υποχρέωση υπείχε να προβεί σε δημόσια πρόσκληση προς υποβολή προσφορών.
- 37 Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 38 Χωρίς να είναι αναγκαίο να επιλυθεί το ζήτημα ως προς το αν η καθ' ολοκληρία κατοχή από τον Δήμο του Mödling του κεφαλαίου της εταιρίας Abfall, κατά την ημερομηνία της αναθέσεως της δημοσίας συμβάσεως υπηρεσιών, αρκούσε για να αποδειχθεί ότι η εν λόγω αρχή τοπικής αυτοδιοικήσεως ασκούσε επί της εταιρίας Abfall έλεγχο ανάλογο προς εκείνον που ασκεί στις υπηρεσίες της, πρέπει να επισημανθεί ότι η κρίσιμη ημερομηνία προκειμένου να εκτιμηθεί αν οι διατάξεις της οδηγίας 92/50 έπρεπε να εφαρμοσθούν δεν είναι αυτή κατά την οποία πραγματικά ανατίθεται η επίμαχη δημόσια σύμβαση. Ακόμη και αν πράγματι, για λόγους ασφάλειας δικαίου, επιβάλλεται εν γένει να εξετάζεται η ενδεχόμενη υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να προβεί σε δημόσια πρόσκληση προς υποβολή προσφορών λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών που ισχύουν κατά την ημερομηνία της αναθέσεως της οικείας δημοσίας συμβάσεως, οι ιδιαίτερες περιστάσεις της προκειμένης υποθέσεως απαιτούν να ληφθούν υπόψη μεταγενέστερα της αναθέσεως γεγονότα.
- 39 Επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι η μεταβίβαση του 49 % των μεριδίων της εταιρίας Abfall συντελέστηκε λίγο μετά την ανάθεση στην ως άνω εταιρία, κατ' αποκλειστικότητα και επ' αόριστον, της συλλογής και επεξεργασίας των απορριμμάτων του Δήμου του Mödling. Εξάλλου, η εταιρία Abfall κατέστη λειτουργική μόνον αφότου η εταιρία Saubermacher απέκτησε ποσοστό των μεριδίων της.

- 40 Έτσι, δεν αμφισβητείται ότι μέσω τεχνητής κατασκευής που περιλαμβάνει περισσότερες διακριτές φάσεις, ήτοι την ίδρυση της εταιρίας Abfall, τη σύναψη με αυτήν συμβάσεως για τη διάθεση των απορριμμάτων και τη μεταβίβαση ποσοστού 49 % των μεριδίων της στην εταιρία Saubermacher, μια δημόσια σύμβαση υπηρεσιών ανατέθηκε σε επιχείρηση μικτής οικονομίας, της οποίας μερίδια σε ποσοστό 49 % κατέχει ιδιωτική επιχείρηση.
- 41 Συνεπώς, η ανάθεση της συμβάσεως αυτής πρέπει να εξετασθεί λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των φάσεων αυτών, καθώς επίσης του σκοπού τους και όχι αναλόγως της αυστηρά χρονικής σειράς τους, όπως προτείνει η Αυστριακή Κυβέρνηση.
- 42 Η εξέταση, κατά την πρόταση της Αυστριακής Κυβερνήσεως, της επίμαχης αναθέσεως δημοσίας συμβάσεως με αποκλειστικό σημείο αναφοράς την ημερομηνία πραγματοποιήσεώς της, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι συνέπειες της μεταβίβασης, εντός εξαιρετικά συντόμων προθεσμιών, του 49 % των μεριδίων της εταιρίας Abfall στην εταιρία Saubermacher, θα υπονόμει την πρακτική αποτελεσματικότητα της οδηγίας 92/50. Η υλοποίηση του επιδιωκόμενου από την τελευταία στόχου, δηλαδή η ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών και ο ελεύθερος και ανόθευτος ανταγωνισμός εντός όλων των κρατών μελών, θα διακυβευόταν αν οι αναθέτουσες αρχές είχαν την ευχέρεια να καταφεύγουν σε τεχνάσματα που αποσκοπούν στη συγκάλυψη της αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων σε επιχειρήσεις μικτής οικονομίας.
- 43 Δεύτερον, η Αυστριακή Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι, ακόμη και μετά τη μεταβίβαση ποσοστού 49 % των μεριδίων της εταιρίας Abfall στην εταιρία Saubermacher, ο Δήμος του Mödling διατήρησε επί της πρώτης εταιρίας έλεγχο ανάλογο προς εκείνον που ασκεί επί των υπηρεσιών του. Η περίπτωση αυτή, υπό το πρίσμα της προπαρατεθείσας αποφάσεως Teckal, εξαιρούσε τον Δήμο από την υποχρέωση να προβεί σε δημόσια πρόσκληση προς υποβολή προσφορών, λόγω του ότι η σύναψη της συμβάσεως διαθέσεως των απορριμμάτων αποτελούσε πράξη εσωτερικού χαρακτήρα.

- 44 Συναφώς, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η επίμαχη σύμβαση, η οποία είχε ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών που εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/50, συνήφθη εξ επαχθούς αιτίας μεταξύ μιας αναθέτουσας αρχής και μιας εταιρίας ιδιωτικού δικαίου διακεκριμένης από τυπικής απόψεως ως προς την αναθέτουσα αρχή και στο κεφάλαιο της οποίας συμμετέχει κατά πλειοψηφία η εν λόγω αναθέτουσα αρχή.
- 45 Με την προπαρατεθείσα απόφαση επί της υποθέσεως Stadt Halle και RPL Lochau, το Δικαστήριο διερεύνησε το ζήτημα του εάν υπό τέτοιες περιστάσεις η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες προκηρύξεως διαγωνισμού που προβλέπει η οδηγία 92/50, για τον λόγο και μόνον ότι μια ιδιωτική εταιρία έχει συμμετοχή, έστω και κατά μειοψηφία, στο κεφάλαιο της αντισυμβαλλομένης εταιρίας.
- 46 Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η, έστω και κατά μειοψηφία, συμμετοχή μιας ιδιωτικής επιχειρήσεως στο κεφάλαιο εταιρίας στην οποία συμμετέχει και η οικεία αναθέτουσα αρχή αποκλείει εν πάση περιπτώσει τη δυνατότητα αυτής της αναθέτουσας αρχής να ασκεί επί της εταιρίας αυτής έλεγχο ανάλογο προς αυτόν που ασκεί στις δικές της υπηρεσίες (προπαρατεθείσα απόφαση Stadt Halle και RPL Lochau, σκέψη 49).
- 47 Η σχέση μεταξύ μιας δημόσιας αρχής, η οποία είναι η αναθέτουσα αρχή, και των υπηρεσιών της διέπεται από στοιχεία και επιταγές που προσιδιάζουν στην επιδίωξη σκοπών δημοσίου συμφέροντος. Αντιθέτως, κάθε επένδυση ιδιωτικού κεφαλαίου σε μια επιχείρηση διέπεται από στοιχεία που προσιδιάζουν στα ιδιωτικά συμφέροντα και επιδιώκει σκοπούς διαφορετικής φύσεως (προπαρατεθείσα απόφαση Stadt Halle και RPL Lochau, σκέψη 50).
- 48 Η σύναψη δημοσίας συμβάσεως με επιχείρηση μικτής οικονομίας χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού θα έθιγε τον σκοπό του ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού και την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των ενδιαφερομένων στην οποία αναφέρεται η

οδηγία 92/50, κατά το μέτρο που μια τέτοια διαδικασία θα παρείχε σε μια ιδιωτική επιχείρηση μετέχουσα στο κεφάλαιο της επιχειρήσεως αυτής ένα πλεονέκτημα σε σχέση με τους ανταγωνιστές της (προπαρατεθείσα απόφαση Stadt Halle και RPL Lochau, σκέψη 51).

- 49 Το Δικαστήριο έκρινε ότι, σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή σκοπεύει να συνάψει σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας αφορώσα την παροχή υπηρεσιών που εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/50 με μια εταιρία νομικώς διακεκριμένη από την ίδια, στο κεφάλαιο της οποίας η εν λόγω αρχή συμμετέχει μαζί με μία ή περισσότερες ιδιωτικές επιχειρήσεις, πρέπει πάντοτε να εφαρμόζονται οι διαδικασίες συνάψεως δημοσίων συμβάσεων που προβλέπει η οδηγία αυτή (προπαρατεθείσα απόφαση Stadt Halle και RPL Lochau, σκέψη 52).
- 50 Συνεπώς, λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, επειδή η σύμβαση διαθέσεως των απορριμμάτων του Δήμου του Mödling συνήφθη χωρίς να τηρηθούν οι κανόνες διαδικασίας και δημοσιότητας που προβλέπουν οι συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 8, 11, παράγραφος 1, και 15, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/50, η Δημοκρατία της Αυστρίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.

### **Επί των δικαστικών εξόδων**

- 51 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της Δημοκρατίας της Αυστρίας και αυτή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.



Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Δεδομένου ότι η σύμβαση διαθέσεως των απορριμμάτων του Δήμου του Mödling συνήφθη χωρίς να τηρηθούν οι κανόνες διαδικασίας και δημοσιότητας που προβλέπουν οι συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 8, 11, παράγραφος 1, και 15, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών συνάψεως δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, η Δημοκρατία της Αυστρίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.
  
- 2) Καταδικάζει τη Δημοκρατία της Αυστρίας στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)